

**UPPLANDS-BRO
KOMMUN**

Handlingar till
Gymnasie- och arbetslivsnämndens
sammanträde

den 20 maj 2021

Dagordning

Beslutsärenden

18 Tertialrapport 1 - april 2021	3
19 Utvärdering projekt Hållbar skola 2021	15
20 Uppdrag att ansöka om stöd till sociala investeringsfonden 2021	25

Rapporter

Delegationsbeslut

Anmälningar

Kommunstyrelsens beslut § 56 - Direktiv för det fortsatta arbetet med FÖP Bro	27
Kommunfullmäktiges beslut § 44 - Fördelning av statsbidraget tillfällig förstärkning av statligt stöd till skolväsendet	32
Beslut om återbetalning av statsbidrag, MYH 2021/2581	39
Kommunfullmäktiges beslut § 49 - Entledigande av Per-Olof Ekstrand (SD) som ersättare i Gymnasie- och arbetslivsnämnden	40
Kommunfullmäktiges beslut § 43 - Beslut med stöd av pandemilagen delegeras till kommunstyrelsen	43
Kommunstyrelsens beslut § 47 - Omdaning Bro	62
Revisionsrapport - Uppföljning av 2018 års granskningar	109

Josefin Almqvist

Datum

2021-05-06

Vår beteckning

GAN 21/0005

Er beteckning

Utbildningskontoret

Gymnasie- och arbetslivsnämnden

Josefin.Almqvist@upplands-bro.se

Tertialrapport 1 - april 2021

Förslag till beslut

Gymnasie- och arbetslivsnämnden godkänner Utbildningskontorets tertialrapport för januari-april 2021 och överlämnar den till Kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Utbildningskontoret har skrivit en tertialrapport per den 30 april med helårsprognos för 2021.

Beslutsunderlag

- Utbildningskontorets tjänsteskrivelse den 6 maj 2021
- Tertialrapport 1 2021 (GAN)

Ärendet

Tertialrapporten innehåller en redogörelse av Gymnasie- och arbetslivsnämndens verksamhet och resultat under årets fyra första månader. Dessutom innehåller rapporten en helårsprognos för nämndens ekonomiska resultat.

Barnperspektiv

Ur ett barnperspektiv är det viktigt att höja kvaliteten i verksamheterna. En viktig förutsättning för detta är att tilldelade budgetmedel används effektivt och till relevanta insatser.

UTBILDNINGSKONTORET

Fredrik Nordvall
Utbildningschef

Bilagor

1. Tertiärrapport 1 2021 (GAN)

Beslut sänds till

- Kommunstyrelsen

Gymnasie- och arbetslivsnämnden

Tertiärrapport 1, 2021

Innehållsförteckning

1	Inledning	3
1.1	Vinjett	3
1.2	Ansvarsområde och organisation.....	3
1.3	Viktiga händelser under året.....	4
1.4	Covid-19 effekter.....	5
2	Mål och resultat	6
2.1	Stärka demokratin.....	6
2.2	Meningsfullt åldrande	6
2.3	Lustfyllt lärande.....	6
2.4	Hållbar hälsa och liv	6
2.5	Hållbart samhällsbyggande.....	7
2.6	Valfrihet och konkurrensneutralitet.....	7
3	Ekonomi	8
3.1	Årets resultat.....	8
3.2	Helårsprognos.....	8
3.3	Ekonomisk analys.....	9
3.4	Sociala investeringsfonden	10
3.5	Kommentarer sociala investeringsfonden.....	10
3.6	Investeringsredovisning.....	10
3.7	Kommentarer investeringsredovisning.....	10

1 Inledning

1.1 Vinjett

Från och med januari 2021 förändrades Gymnasie- och arbetslivsnämndens ansvar. Arbetsmarknadsenheten flyttades till Socialnämnden. Gymnasie- och arbetslivsnämnden ansvarar för gymnasieskola, vuxenutbildning och det kommunala aktivitetsansvaret (KAA).

Det kommunala aktivitetsansvaret är ett prioriterat område. Nämndens ambition är att alla ungdomar i Upplands-Bro ska få en god utbildning eller meningsfull sysselsättning.

Nämnden delar varje år ut ett kvalitetspris. Priset ges till personer som svarat för arbetsinsatser av särskild betydelse för verksamhetens utveckling. Nyttänkande och kreativitet ska särskilt uppmärksammas.

Gymnasieskola och vuxenutbildning har påverkats mycket av Covid-19. Insatser har gjorts och görs för att inte utbildningsskulden ska bli allt för stor.

1.2 Ansvarsområde och organisation

Gymnasie- och arbetslivsnämnden ansvarar för vuxenutbildningen (SFI, grundläggande och gymnasiala kurser samt yrkesvux) och gymnasieskola.

Utbildningskontoret gör en genomlysning av utbildningskontorets organisation. Det finns en stor potential och möjlighet att utveckla samverkan mellan gymnasieskolan och vuxenutbildningen. Den möjligheten behöver lyftas i framtida organisation.

Det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) är ett prioriteras område för Gymnasie- och arbetslivsnämnden. Det kommunala aktivitetsansvaret innebär att kommunen är skyldig att uppmärksamma och erbjuda insatser till ungdomar under 20 år som inte studerar i gymnasieskolan eller motsvarande utbildning.

En bra gymnasieutbildning är viktig för ungdomars fortsatta liv med arbete och studier. Den gymnasieskola som nämnden ansvarar för ska därför hålla en hög kvalitet.

Utbildningskontoret rapporterar till Gymnasie- och arbetslivsnämnden.

Nuvarande organisation, gymnasie- och arbetslivsnämnden

Resursenheten jobbar endast i begränsad utsträckning med gymnasieskolan och

ingenting med vuxenutbildningen.

1.3 Viktiga händelser under året

Gymnasieskola

Gymnasieskolan har påverkats mycket av pandemin (Covid-19). Majoriteten av undervisningen på Upplands-Brogymnasiet (UBG) har bedrivits som fjärr- och distansundervisning. Den allmänna rekommendationen om fjärr- och distansundervisning i gymnasieskolan upphörde att gälla 2021-04-01. Huvudmannen måste dock göra en egen bedömning av den lokala smittspridning som finns och vidta nödvändiga åtgärder. Det arbetet genomförs i samråd med smittskydd Stockholm. Trots att fjärr- och distansundervisningen har utvecklats mycket under pandemin så befaras andelen elever som klarar kraven för betyg i gymnasieskolans olika kurser att minska. Andelen elever som klarar kraven för de högre betygen befaras också att minska. Det finns en konstaterad utbildningsskuld. Åtgärder har gjorts, görs och kommer att behöva göras under en längre tid framöver.

Vuxenutbildningen

Även vuxenutbildningen har drabbats hårt av den pandemin. Fjärr- och distansundervisning har varit utgångspunkten för nästan all vuxenutbildning. Resultaten befaras bli sämre än normalt. Den utbildning som har haft svårast att ställa om till distansundervisning är SFI.

Ferieungdomar

Utbildningskontoret samordnar sommarens feriearbetsplatser. Även feriearbetsplatserna påverkades till viss del av pandemin, då äldreboenden, hemtjänst, LSS och förskolor inte kan ta emot ferieungdomar. Trots det har 350 ungdomar erbjudits feriejobb inför sommaren 2021. Det är lite fler än som erbjöds feriejobb förra sommaren. Antalet ansökningar var betydligt fler detta år, 570 ansökningar jämfört med 350 ansökningar år 2020. 60 ungdomar fördelat på tre perioder, tre veckor per period kommer att ingå i "Ung kraft Bro".

Kommunala aktivitetsansvaret

Inför 2021 gjordes en omorganisation. Arbetsmarknadsenheten flyttades till socialnämnden. Det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) sorterar under Utbildningsnämnden. Då KAA bör ha en tydlig koppling till gymnasieutbildning så organiseras ansvaret under rektor för Upplands-Brogymnasiet.

Upplands-Bro kommun ingår i ett ESF projekt tillsammans med Järfälla kommun. "Framtidslabbet" som projektet heter vänder sig till ungdomar från 16 - 24 år. Målet är att hitta innovativa vägar för de som ingår i KAA eller som är yngre än 24 år och har insatser via arbetsmarknadsenheten.

1.4 Covid-19 effekter

Gymnasie- och vuxenutbildningen har haft majoriteten av sin undervisning som fjärr- eller distansundervisning. Kvaliteten på fjärr- och distansundervisningen har utvecklats mycket under pandemin. Det finns dock delar av undervisningen som inte fungerar lika bra när eleverna inte är på plats och träffar varandra. Generellt är resultaten sämre och det gäller både de elever som har de högsta resultaten och de elever som har svårt att klara kunskapskraven för respektive kurs. Den utbildning som drabbats hårdast av distansundervisningen är SFI. Effekterna av pandemin kopplat till utbildningsskuld behöver följas upp över tid. Åtgärder behöver vidtas. Samtidigt behöver vi förvalta och ytterligare utveckla möjligheterna med distans- och fjärrundervisning. Det finns elevgrupper som har gynnats av den digitala undervisningen, exempelvis elever som har svårt att vara i skolan av olika anledningar.

2 Mål och resultat

2.1 Stärka demokratin

2.2 Meningsfullt åldrande

2.3 Lustfyllt lärande

2.3.1 Nämndmål: Elever som klarar sin gymnasieutbildning på för utbildningen planerad tid ska öka

—

Kommentar

Resultaten för 2021 finns inte tillgängliga vid tertiäl 1. Resultat, indikatorer och analyser redovisas i tertiäl 2.

Indikatorer	Utfall 2020	Utfall 2021	Målvärde 2021
Andelen med examen från gymnasieskolan inom 3 år (alla elever skrivna i kommunen)	67%	Resultat redovisas i T2	75%
Andelen med examen från UBG inom 3 år	73%	Resultat redovisas i T2	75%
Genomsnittlig betygspoäng hos avgångseleverna (alla elever skrivna i kommunen)	14	Resultat redovisas i T2	16
Genomsnittlig betygspoäng hos avgångselever UBG	13	Resultat redovisas i T2	16
Andelen elever som är behöriga till högskola efter studier på högskoleförberedande program.	67%	Resultat redovisas i T2	65%

2.4 Hållbar hälsa och liv

2.4.1 Nämndmål: Tryggheten i nämndens verksamheter ska öka

—

Kommentar

Andel elever som känner sig trygga ökar något från 78% till 81%. Resultatet har på två år förbättrats från 75% till 81%. Resultaten från enkät för vuxenutbildningen är ännu inte klar och redovisas därför i tertiäl 2.

Indikatorer	Utfall 2020	Utfall 2021	Målvärde 2021
Enkätundersökning bland elever på gymnasieskolan	78%	81%	

Indikatorer	Utfall 2020	Utfall 2021	Målvärde 2021
Enkätundersökning bland elever på vuxenutbildningen	94%	Resultat redovisas i T2	

2.4.2 Nämndmål: Öka möjligheterna till självförsörjning, självständighet och integration genom arbete och studier.

Kommentar

Resultaten för utvalda indikatorer finns inte tillgängliga vid tertiäl 1. Resultaten redovisas i tertiäl 2.

Indikatorer	Utfall 2020	Utfall 2021	Målvärde 2021
Andelen personer som studerar eller arbetar.	42%	Resultat redovisas i T2	
Andelen personer som kommer i studier eller arbete genom KAA.	41%	Resultat redovisas i T2	
Upplands-Bro Yrkehögskola ska leda till varaktig anställning med relevans för utbildning minst 6 månader efter avslutad utbildning.		Resultat redovisas i T2	
Avslutade studier på Vuxenutbildningen Upplands-Bro ska leda till arbete eller vidare studier minst 6 månader efter avslutad utbildning/kurs.		Resultat redovisas i T2	

2.5 Hållbart samhällsbyggande

2.6 Valfrihet och konkurrensneutralitet

3 Ekonomi

3.1 Årets resultat

Driftredovisning

(tkr)	Budget 202104		Redovisat 202104		Avvikelse 202104			Avvikelse 202004
	Kostnad	Intäkt	Kostnad	Intäkt	Kostnad	Intäkt	Netto	Netto
Gymnasieskola	94 649	50 381	97 382	51 759	-2 733	1 378	-1 355	-4 933
Gymnasiesärskola	5 027	23	4 220	59	807	36	843	408
Vuxenutbildning	12 174	5 043	12 566	5 297	-392	254	-138	1 997
Summa	111 850	55 447	114 168	57 115	-2 318	1 668	-650	-2 528

Varav kapitalkostnader

(tkr)	Budget 202104		Redovisat 202104		Avvikelse 202104		
	Avskrivningar	Internränta	Avskrivningar	Internränta	Avskrivningar	Internränta	Netto
Gymnasieskola	333	33	28	335	305	-302	3
Gymnasiesärskola	0	0	0	0	0	0	0
Vuxenutbildning	0	0	0	0	0	0	0
Summa	333	33	28	335	305	-302	3

3.2 Helårsprognos

(tkr)	Budget 2021		Prognos 2021		Budgetavvikelse 2021		
	Kostnad	Intäkt	Kostnad	Intäkt	Kostnad	Intäkt	Netto
Gymnasieskola	284 680	151 214	284 980	151 214	-300	0	-300
Gymnasiesärskola	12 025	0	11 870	145	155	145	300
Vuxenutbildning	36 522	15 130	37 522	16 130	-1 000	1 000	0
Summa	333 227	166 344	334 372	167 489	-1 145	1 145	0

Varav kapitalkostnader

(tkr)	Budget 2021		Prognos 2021		Budgetavvikelse 2021		
	Avskrivningar	Internränta	Avskrivningar	Internränta	Avskrivningar	Internränta	Netto
Gymnasieskola	1 000	100	0	0	1 000	100	1 100
Summa	1 000	100	0	0	1 000	100	1 100

3.3 Ekonomisk analys

Gymnasieskola

Det totala antalet Upplands-Broelever som går i gymnasieskolor samt utbetalade skolpengar för dessa elever redovisas här.

Kostnader och intäkter för elevpeng redovisar ett överskott med 333 tkr för perioden. Gymnasiekullarna i Upplands-Bro ökar till hösten och då kommer överskottet att behövas. Utfallet för elevpeng beräknas bli enligt budget.

Resursenhetens tilläggsbelopp för elever i behov av stöd redovisar - 100 tkr för perioden. Prognosen för helåret är -300 tkr.

Upplands-Brogymnasiet redovisar minus -1 589 tkr för perioden. Prognosen för helåret är budget i balans. Prognosen är dock osäker eftersom antagningen för ht 2021 är preliminär. Fortfarande finns flera lediga platser.

Åtgärder för budget i balans:

- Fortsatt effektivisering med minskning på antalet lärartjänster, fr.a. se över organisationen vid naturliga avgångar
- Fortsatt sparsamhet med studiehandledning
- Insatser i omvalsperioden bl.a. kontakt med samtliga elever som valt UBG i 2:a och 3:e hand för att bjuda in dem till prova på dagar.

Gymnasiesärskola

Kommunen har ingen egen gymnasiesärskola. Elevpeng betalas för i genomsnitt 18 elever. Antalet elever varierar något mellan terminerna.
Prognos överskott 300 tkr

Vuxenutbildning

Vuxenutbildningen: intäkterna för Vuxenutbildningen är beroende på fler olika faktorer varav den största delen utgörs av inkomst från statsbidrag för yrkesvux och lärling. I övrigt finns det en eftersläpning av intäkter och utgifter mellan kommuner och externa anordnare beroende på olikheter i faktureringsrutiner för dessa parter. Hänsyn till detta har tagits genom att uppbokning av intäkter görs.

Under tertiäl 1 har det varit ett fortsatt högt söktryck till kurser och utbildningar som erbjuds genom Vuxenutbildningen, detta som en effekt av den pågående pandemin och situationen på arbetsmarknaden. I februari meddelades att ytterligare medel tillgängliggjorts i statsbidraget för 2021. Kopplat med mer generösa medfinansieringsregler som gynnar kommunen är prognosen att ekonomin är i balans vid årets slut.

3.3.1 Covid-19 ekonomiska effekter

UBG har lagt ut 21 extra timmar på 80 lärare för att ge extra stöd till elever som kompensation för distansundervisningen. Lärarna tar bort motsvarande tid kompetensutveckling. Det kostar ca 600 000 kr. UBG har också betalat för Studybuddies som hjälper elever i åk 3. De kostar ca 60 000kr.

3.4 Sociala investeringsfonden

Projekt	Projekt start	Projekt slut	Budget hela projektet	Redovisat tom 202104	Prognos för projektet	Prognos avvikelse
(tkr)	År	År	Netto	Netto	Netto	Netto
Hållbar skola	201808	202108	7 200	6 611	7 200	0
Studiebron	202101	202112	1 800	0	1 800	0
Summa			9 000	6 611	9 000	0

3.5 Kommentarer sociala investeringsfonden

Hållbar skola

Projektet är 3-årigt och drivs av Upplands-Brogymnasiet. Slutredovisning sker vid projektets slut 2021.

Studiebron

Projektet är 1-årigt och drivs av Upplands-Brogymnasiet. Slutredovisning sker vid projektets slut 2021.

3.6 Investeringsredovisning

Projekt	Total kalkyl	Förbrukat tom 2020	Prognos 2021	Budget 2021	Kvar av budget 2021
(tkr)	Netto	Netto	Netto	Netto	Netto
Gymnasieskolan	2 336	0	2 336	0	-2 336
Vuxenutbildningen	500	0	500	0	-500
Summa	2 836	0	2 836	0	-2 836

3.7 Kommentarer investeringsredovisning

Investeringsmedel används för att modernisera inventarier och utrustning. På UBG gäller detta även kök.

Josefin Almqvist

Datum

2021-05-03

Vår beteckning

GAN 21/0046

Er beteckning

Utbildningskontoret

Gymnasie- och arbetslivsnämnden

Josefin.Almqvist@upplands-bro.se

Utvärdering projekt Hållbar skola 2021

Förslag till beslut

Gymnasie- och arbetslivsnämnden överlämnar projektledarens utvärdering till Kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Det sociala investeringsprojektet Hållbar skola, som sträcker sig över en treårsperiod med start hösten 2018, initierades utifrån en vilja att göra skillnad för den elevgrupp som samhället och skolan inte kunnat ge tillräckligt med stöd samt att åtgärda den upplevda otryggheten i korridorer och allmänna utrymmen på Upplands-Bro gymnasiet orsakad av samma grupp elever.

Projektledarens utvärdering visar att projektet har lyckats skapa en tryggare och säkrare miljö både för elever och personal på skolan. När det kommer till den modell som ska verka för att arbeta proaktivt med målgruppen har projektet inte nått hela vägen i mål. Det som återstår är bland att samla de erfarenheter och slutsatser som framkommit i projektet till en fungerande modell samt att provköra denna i praktiken.

Beslutsunderlag

- Utbildningskontorets tjänsteskrivelse den 3 maj 2021
- Utvärdering projekt Hållbar skola – Projektledaren sammanfattar

Ärendet

Det sociala investeringsprojektet Hållbar skola är ett resultat av de senaste årens normförskjutning i samhället i allmänhet och skolan i synnerhet, som lett till ett hårdnat klimat, ökad otrygghet och grupperingar på UBG. Personalen på UBG ser en grupp av elever som skapar otrygghet för andra elever i korridorer och allmänna utrymmen, varav en del individer ägnar sig åt misshandel, hot och utpressning som en del av sin redan kriminella livsstil.

I projektbeskrivningen anges tre olika delmål kopplat till vart ett och av åren som projektperioden sträcker sig över. Det första delmålet var att skapa en trygg och säker miljö på UBG för såväl elever som personal. Det andra delmålet var att utarbeta en modell för att kunna arbeta proaktivt mot projektets målgrupp som, på grund av till exempel kriminalitet och missbruk, inte

fungerar i skolans ordinarie verksamhet. Det sista delmålet handlade om att sprida modellen vidare till övriga aktörer inom utbildningskontoret, arbetsmarknadsenheten, socialtjänsten och kultur-och fritidskontoret.

Projektledarens utvärdering visar att projektet har lyckats skapa en tryggare och säkrare miljö både för elever och personal på skolan. När det kommer till den modell som ska verka för att arbeta proaktivt med målgruppen har projektet inte nått hela vägen i mål. Det som återstår är att samla de erfarenheter och slutsatser som framkommit i projektet till en fungerande modell, att provköra denna i praktiken samt att sprida den vidare till andra aktörer.

I utvärderingen beskriver projektledaren i grova drag den modell som bör provköras och vidare förvaltas i verksamheten. I utvärderingen presenteras även vidare förslag för fortsatt arbete och satsningar för att öka tryggheten på UBG, där vikten av en röd tråd genom hela skolgången samt elevcoachande arbetssätt understryks.

Barnperspektiv

Alla barn har rätt till en hållbar skola och likvärdig utbildning. Målet med projekt Hållbar skola är att skapa en trygg skola, där alla elever ges förutsättningar att nå sin fulla potential.

Utbildningskontoret

Fredrik Nordvall

Utbildningschef

Bilagor

1. Utvärdering projekt Hållbar skola – projektledaren sammanfattar

Beslut sänds till

- Kommunstyrelsen

Utvärdering projekt Hållbar skola

Projektledaren Dan Carlsson
sammanfattar

UPPLANDS-BRO
KOMMUN

Innehållsförteckning

1	Projekt Hållbar skola	Error! Bookmark not defined.
1.1	Resultat	3
1.1.1	Pluggkulturer	5
1.1.2	Tydligare konsekvenser	6
1.1.3	Kopplingen till hemmet	6
1.1.4	En skola mitt i byn	6
1.2	Förslag för framtiden	7
1.2.1	Den hållbara röda tråden	7
1.2.2	Elevecoacher på UBG	7

1 Projekt Hållbar skola

Projektet Hållbar skola initierades utifrån en vilja att göra skillnad för en elevgrupp som skolan och samhället inte kunnat ge tillräckligt med stöd. Projektet sammanföll med en otrygg ohållbar korridorsituation i skolmiljön med individer som ägnade sig åt misshandel, hot och utpressning som en del av sin redan kriminella livsstil. Personalen upplevde en ny typ av utmaningar i arbetet som ibland upplevdes övermäktig.

I den ursprungliga projektbeskrivningen anges tre olika delmål kopplat till vart ett och av läsaren som projektperioden sträcker sig över. Det första delmålet var att skapa en trygg och säker miljö på UBG för såväl elever som personal. Detta skulle på sikt även kunna leda till att fler av kommunens niondeklassare väljer UBG i sina gymnasieval. Det andra delmålet var att utarbeta en modell för att kunna arbeta proaktivt med ovan nämnda elevgrupp, hädanefter kallad projektets målgrupp. Detta för att öka måluppfyllelsen hos den grupp elever där skolan bedömer att det finns stor risk att eleverna hamnar i utanförskap och kriminalitet. Det sista delmålet handlade om att sprida modellen vidare till övriga aktörer inom utbildningskontoret, arbetsmarknadsenheten, socialtjänsten och kultur- och fritidskontoret. Under projektets gång reviderades det tredje delmålet då det inte blev genomförbart i praktiken. Se förklaring nedan.

1.1 Resultat

I projektets slutskede är den allmänna uppfattningen på skolan att projektet har varit framgångsrikt i den bemärkelsen att det bidragit till att UBG upplevs som en tryggare och säkrare miljö, och att fler elever säger att de kan rekommendera skolan. Detta är något som trygghetsenkäter visar. De senaste mätningarna visar även att elever upplever större arbetsro i klassrummen än vid projektets början.

I Storstockholms elevenkäter som genomförs för alla elever åk 2 i februari, kan man följa hur elevernas upplevelse av trygghet och bra stämning påverkas över tid. Här undersöks också hur skolans rykte påverkas (andel elever som rekommenderar skolan).

	VT2021	VT2020	VT2019	VT2018	Länsgenomsnitt
Andel elever som upplever att de är trygga på skolan	81%	78%	75%	74%	87%
Andel elever som upplever att det är arbetsro på lektionerna	51%	32%	41%	36%	58%
Andel elever som upplever att det är en bra stämning på skolan	62%	59%	53%	51%	72%
Andel elever som rekommenderar skolan	65%	54%	49%	50%	68%

När det kommer till den **modell** som ska verka för att arbeta proaktivt med målgruppen samt ge en högre andel elever från målgruppen en fullgjord skolgång, har projektet inte nått hela vägen i mål i den bemärkelsen att skolan inte kommit till att provköra och sprida den vidare. Orsakerna till detta är flera:

- Under projektets gång slutade en erfaren projektledare sin anställning i kommunen och ersattes av en oerfaren. Med den avgående projektledaren försvann kopplingen utanför UBG och erfarenhet av styrsystem och uppföljningsmodeller, samt kunskapen om att nyttja de erfarenheter och kompetenser som fanns i referensgruppen. Projektet blev isolerat på UBG.

- Introduktionen av projektet för personalen på UBG sammanföll med vetenskapen om att 13 personer skulle sägas upp på grund av skolans försämrade ekonomi, vilket gav projektet ytterligare motvind.
- Uppstarten av ett omfattande värdegrundsarbete inleddes och blev mycket väl emottaget. Att introduktionen olyckligt sammanföll med pandemin gav skolledningen stora utmaningar att hålla liv i entusiasmen och när en ny skolledning strax efter tog över ledde det till ytterligare avbrott i värdegrundsarbetet.

Det som återstår är bland annat att förvalta det som gjorts till en fungerande modell som är applicerbart inom hela utbildningsområdet, samt att provköra denna i praktiken. De förändringar som måste till för att skapa en mer hållbar, ansvarsfull och trygg skolgång är väl undersökta och dokumenterade. Det mesta av materialet vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, men har aldrig provats sammanhållet i en verksamhet.

Modellen, en sammanfattning av de erfarenheter som samlats och de slutsatser som dragits under projektets gång, återges nedan i grova drag.

1.1.1 Pluggkulturer

Något som framgått i projektet och som även forskning framhåller som en viktig fråga är att skapa **pluggkulturer** på skolor. Forskning visar att pluggkulturer är något alla elever vinner på, men att pojkar har mest att vinna och särskilt pojkarna som tillhör projektets målgrupp. En pluggkultur innebär bland annat att tidigt skapa strukturer för- och **etablera en studierutin** hos eleverna, och även få med sig föräldrarna på det arbetet. Det handlar mycket om vilken retorik som används såväl i skola som hemma och vilka signaler det ger till eleverna om vad som ska vara norm. Detta är mest hållbart att etablera i de lägre åldrarna.

1.1.2 Tydligare konsekvenser

Fokusgruppintervjuer med pojkar från Bro, från periferin i målgruppen, har visat på en önskan om ”*mer ordning och hårdare regler i skolan*” vilket vi tolkat som **tydligare konsekvenser**. Vi tror på konsekvenser utan att förstärka det redan befintliga utanförskapet och ser det som en viktig signal till de ”som sköter sig” på att skolan agerar.

1.1.3 Kopplingen till hemmet

En pojke som deltog i intervjuerna uttryckte: ”fast när det är helt fucked up hemma, går det inte att hjälpa snubben i skolan, man måste säga till dom vuxna att dom gör fel, ge hela familjen hjälp”.

Detta är ett av alla uttryck för behovet att ge hela familjer stöd, inte bara eleven som ”sabbar allt”. Förutom insatser från socialtjänsten finns ett behov att i tidig ålder, genom till exempel föräldramöten, jobba med adekvata dilemmafrågor där de vuxna under ledning får hjälp att hitta till den norm som måste till.

Erfarenheter av att jobba på det sättet visar att det i skolmiljön blir mindre skuld- och skambelagt att jobba med frågorna kopplat till hemmiljön. Det ger även föräldrar kraft att jobba vidare när de förstår att de delar vissa utmaningar med andra.

1.1.4 En skola mitt i byn

Med de sociala utmaningar som finns i Bro är behovet av att rätta till den upplevda normförskjutningen och skapa en *vi gör det tillsammans-känsla* stort. Genom skolan finns möjlighet att kunna nå och jobba med alla vårdnadshavare. Att även involvera samfund i det arbetet har visat sig vara ett effektivt sätt att nå fler av grupperna som på traditionella sätt har varit svåra att nå.

Att skapa en ”skola mitt i byn” som kan vara navet kring vilken elevens alla sociala sammanhang kretsar kring är att på ett **inkluderande** sätt **hållbart tydliggöra** vad samhället förväntar sig. Till detta bör kopplas utökade

möjligheter till praktikplatser för elever med de behoven för att möjliggöra en hållbar livsstil när skolans resurser är tömda.

1.2 Förslag för framtiden

1.2.1 Den hållbara röda tråden

De erfarenheter och de slutsatser man kunnat dra utav Projektet Hållbar skola bör förvaltas vidare och tillsammans med beprövade arbetssätt vävas in i och förstärka det befintliga projektet ”Skola för mig”, som har ett snarlikt uppdrag inom grundskolan. Det blir mer hållbart att implementera modellen i de yngre årskullarna och betydligt enklare att utvärdera utfallet. Hållbar Skolas tänkta modell får då naturligt börja att följa med de kullar som lämnar Råbyskolan för Broskolan vilket även borde underlätta arbetet med den önskade normförskjutningen.

Det torde även bli enklare att implementera ett arbetssätt och ett förhållningssätt bland mottagande lärarkollegium om elever och vårdnadshavare som kommer till dem har förväntningar på att skolan arbetar på ett visst sätt, och är inkörda på det. På detta sätt skapas en röd tråd genom hela skolgången och hållbarheten ökar i de investeringar som görs i tidig ålder. Arbetet med förberedelse på Broskolan bör således påbörjas parallellt.

1.2.2 Elevcoacher på UBG

En stor del av de ungdomar som riskerar att hamna i utanförskap går eller kommer att gå på Upplands-Brogymnasiet. Om dessa ungdomar känner sig trygga och lyckas med sina studier kommer det inte bara förbättra UBGs resultat utan även påverka tryggheten i hela kommunen.

Därför är det viktigt att projektet hållbar skola får en fortsättning i någon form för att Upplands-Brogymnasiets resultat ska förbättras och skolans rykte ska fortsätta utvecklas i en positiv riktning och därmed säkra att skolan ska vara attraktiv för kommunens elever. Det påbörjade arbetet med utveckling av ett coachande förhållningssätt för att motivera elever som inte fungerar i skolans

ordinarie verksamhet är en väg till att förbättra resultaten och som bör utvecklas vidare kommande år.

Då detta arbete inte bara påverkar skolgången utan även spiller över på fritiden och i det sociala arbetet är ett förslag att det samfinansieras av kontoren för utbildning, kultur/fritid och socialtjänst. Det skulle skapa en långsiktig hållbarhet i de insatser som genomförs, och ge en tydlig win-win effekt i såväl planering, genomförande och uppföljning. Konsekvenserna av pandemin ger också ett fortsatt stort behov av intensifierad elevcoachning.

Josefin Almborg

Datum	Vår beteckning	Er beteckning
2021-05-06	GAN 21/0047	

Utbildningskontoret

Gymnasie- och arbetslivsnämnden

Josefin.Almborg@upplands-bro.se

Uppdrag att ansöka om stöd till sociala investeringsfonden 2021

Förslag till beslut

Gymnasie- och arbetslivsnämnden ger Utbildningskontorets Utbildningschef i uppdrag

1. Att undersöka möjligheten att med stöd från sociala investeringsfonden finansiera en fördjupad studie kopplat till unga flickors psykiska mående.
2. Att, om det är möjligt att söka stöd från sociala investeringsfonden för detta, presentera en ansökan för nämnden.
3. Att undersöka möjligheten att samordna detta arbete med Utbildningsnämnden, då studien skulle kunna omfatta fler åldersgrupper av barn och unga.

Sammanfattning

Det görs årligen ett antal undersökningar för att ta reda på hur kommunens barn/ungdomar och elever i skolan mår. Undersökningarna visar att allt för många unga människor mår psykiskt dåligt. Resultaten visar i regel att unga flickor mår sämre än unga pojkar. Vad beror det på? Vad skulle man kunna göra för att bryta den trenden i Upplands-Bro kommun?

För att svara på dessa frågor vill Gymnasie-och arbetslivsnämnden undersöka möjligheten att, med stöd från sociala investeringsfonden, finansiera en fördjupad studie kopplat till unga flickors psykiska mående.

Beslutsunderlag

- Utbildningskontorets tjänsteskrivelse 6 maj 2021

Barnperspektiv

Frågan kring barn och ungas hälsa och välbefinnande sätts i fokus genom den efterfrågade studien.

**UPPLANDS-BRO
KOMMUN**

Datum
2021-05-06

Vår beteckning
GAN 21/0047

2 (2)

Utbildningskontoret

Fredrik Nordvall
Utbildningschef